

Høringsinstanser:

UiB

UiT

NTNU

UiO

Nmf

Høringsnotat

Nasjonal liste over kliniske undersøkelser

[16. januar 2026]

Fakultetsadministrasjonen

Postadr.: Postboks 1078 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Sogn Arena, Klaus Torgårds vei
3, 2. et., 0372 Oslo

Telefon: 22 84 53 00
Telefaks: 22 84 53 01
postmottak@medisin.uio.no
www.med.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Bakgrunn

I Nasjonalt utdanningsmøte i medisin den 15. oktober 2025 ble det besluttet at UiO skulle gjennomgå listen for kliniske undersøkelser som ble forelagt utdanningsmøtet (sak 2). Tidligere er felles liste over praktiske ferdigheter vedtatt og implementert. Det var et ønske at disse to listene deretter skulle slås sammen til én liste.

I Forskrift om nasjonal retningslinje for medisinerutdanning står det

Lærestedene har ansvar for å utvikle og oppdatere nasjonale lister over nødvendige kliniske undersøkelser og praktiske ferdigheter som underbygger læringsutbyttebeskrivelsene.

Det vil derfor være naturlig å kalle den sammenslåtte listen - *Nasjonal liste over kliniske undersøkelser og praktiske ferdigheter*.

Det ble videre besluttet av utdanningsmøtet at listen over kliniske undersøkelser skulle sendes til utdanningsstedene som organiserer en intern høring som innbefatter studentene, og leverer ett høringssvar fra sitt fakultet til UiO innen fristen.

Det kan være hensiktsmessig å legge ved en lenke til listen over de allerede vedtatte praktiske ferdighetene på deres respektive høringsrunder.

Planen er å legge frem høringssvarene og forslag til nasjonal liste i utdanningsmøtet 19. mars 2026.

Frist for høringssvar (ett samlet svar fra hver institusjon) er satt til 27. februar 2026
(sendes til kristin.wium@medisin.uio.no)

Vedlegg: Liste over kliniske undersøkelser.

Tabellen under viser en oversikt over spesifiserte krav til kliniske undersøkelser i profesjonsstudiet i medisin. Den er inndelt i tre seksjoner: anamnese, informasjon og formidling samt kliniske undersøkelser. Nivå 2 betyr at studenten skal kunne utføre ferdigheten selvstendig.

Nasjonal liste over kliniske undersøkelser

Anamnese		Nivå
	Klargjøre konsultasjonens formål	2
	Ta opp detaljert, målrettet, hypotese-drevet anamnese ved somatiske og psykiatriske tilstander og plager	2
	Anvende pasientsentrert kommunikasjon for kartlegging av pasientens og pårørendes bekymringer, forventninger og oppfatninger	2
	Tilpasse språk og atferd til pasientens situasjon, forståelse og sosial og kulturell bakgrunn	2
	Innhente opplysninger fra komparent	2
	Ta opp anamnese hos pasienter med kommunikasjonsproblemer (manglende språk, taleevne eller hørsel)	2
	Kartlegge arvegang med utgangspunkt i slektstre	2
	Ta opp anamnese om forhold ved yrke og arbeidsplass	2
	Kartlegge helsefarlig livsførsel og risikoatferd	2
	Ta opp anamnese på legemidler og rusmidler	2

Informasjon og formidling		Nivå
	Kritisk vurdere kunnskap om pasienten og tilstanden og foreta en faglig vurdering i tråd med prinsippene for kunnskapsbasert medisin.	2
	Informere pasient og familier, og sikre at informasjonen er forstått	2
	Samhandle med andre yrkesgrupper	2
	Kommunisere med pasienter og pårørende profesjonelt og empatisk, inkludert ved bruk av telefon og digitale hjelpemidler og tolk	2
	Formidle dårlige nyheter til pasient og pårørende	2
	Ta beslutninger sammen med pasient og pårørende og anvende verktøy for samvalg	2
	Dokumentere funn, utredning og behandling i pasientens journal	2
	Skrive innkomstjournal, journalnotat og epikrise	2
	Gi råd om levevaner (fysisk aktivitet, ernæring, forurensing, tobakk, alkohol og annen rus)	2
	Lage en plan for behandling og omsorg ved livets slutt	2
	Fylle ut resepter, rekvisisjoner og skjema	2
	Anvende lovverk og prinsipper for tvangsinnleggelse	2
	Anvende relevante scoringsverktøy	2

Kliniske undersøkelser		Nivå
	Vurdere generell status (mobilitet, habitus, ernæringsstatus og mental status)	2
	Vurdere pasienter med akutte sykdommer og skader	2
	Undersøke vitale funksjoner (temperatur, respirasjonsmønster- og rate, puls, blodtrykk)	2
	Måle og vurdere antropometriske data (høyde, vekt, BMI, hode, midje og hofteomkrets)	2
	Vurdere hud og slimhinner (anemi, cyanose, ikterus, ødem og hydreringsgrad)	2
	Vurdere funksjonsnivå	2
	Vurdere indikasjon og kontraindikasjon for kirurgi og andre invasive inngrep	2
	Vurdere oppmerksomhet, persepsjon, affekt og psykomotorisk oppførsel	2
	Evaluerer samtykkeevne hos kognitivt svekkete personer	2
	Gjøre en rettsmedisinsk vurdering av personer mistenkt for ruspåvirkning	2
	Stille klinisk dødsdiagnose	2
	Anslå død tidspunkt (livor, rigor mortis, temperatur)	2
	Eksaminere perifer og sentral puls	2
	Eksaminere lymfeknuteområder	2
	Undersøke hudforandringer	2
	Undersøke forandringer i negler, hår og synlige slimhinner	2

	Vurdere øyets omgivelser	2
	Undersøke konjunktiva, sklera og kornea	2
	Undersøke linse og fremre kammer, iris, samt pupiller inkludert lysreaksjon og nærinnstilling	2
	Vurdere forandringer ved fundoskopi/oftalmoskopi	2
	Undersøke synsfelt	2
	Undersøke fargesyn	2
	Vurdere aurikler	2
	Vurdere øregang og trommehinne med otoskop	2
	Teste tubefunksjon	2
	Undersøke hørsel (fingergrissing, hvissing, vanlig stemme og stemmegaffel)	2
	Inspisere og palpere nese og ansikt	2
	Undersøke nesegang ved fremre rhinoskopi	2
	Undersøke lepper, munnhule, tenner, tunge, tonsiller og spyttkjertelganger	2
	Palpere munn, kinn, tonsiller og tungebasis	2
	Inspisere og palpere spyttkjertler	2
	Bedømme stemme og tale	2
	Inspisere og palpere larynx utvendig	2
	Inspisere, palpere og auskultere strukturer på hals (skjoldbruskkjertel lymfeknuter og halspulsårene)	2
	Undersøke thorax (form, omkrets, motilitet og ømhet)	2

	Vurdere taktil fremitus	2
	Vurdere ictus cordis	2
	Perkutere lunger og hjerte (vurdere grenser og dempning)	2
	Auskultere lunger	2
	Auskultere hjerte	2
	Undersøke bryst og regionale lymfeknuter	2
	Inspisere abdomen	2
	Auskultere abdomen (tarmlyder, karlyder)	2
	Perkutere abdomen (lever, blære)	2
	Palpere abdomen (bukvegg, tykktarm, lever, milt, aorta, oppfyllinger), inkludert direkte og indirekte ømhet og bankeømhet i nyrelosjer	2
	Undersøke på ascites	2
	Teste for lyskebrokk (inspeksjon og palpasjon (inkludert øke buktrykk))	2
	Undersøke perianalt område	2
	Inspisere ekspektorat, urin og avføring (inkludert påvisning av okkult blod)	2
	Undersøke hode og nakke (mobilitet og ømhet)	2
	Undersøke skulder (skjelett, ledd og muskler)	2
	Undersøke columna (inkludert akser og mobilitet liggende og stående)	2
	Undersøke iliosakral-ledd og pelvis (mobilitet ømhet, atrofi)	2

	Undersøke overekstremiteter (form, funksjon, mobilitet og ømhet)	2
	Undersøke underekstremiteter (form, funksjon, mobilitet og ømhet)	2
	Undersøke akseforhold i underekstremiteter (genu valgum og varum)	2
	Vurdere føtter stående (pes planus og valgus)	2
	Undersøke kapillær puls og fylling, og arteriell insuffisiens	2
	Undersøke overfladiske vener i underekstremiteter (for variser)	2
	Undersøke senereflekser (triceps, biceps, patellar, achilles og plantar)	2
	Undersøke hjernenervefunksjon	2
	Undersøke passiv muskelfunksjon (strekning, masse, tonus, styrke og ufrivillige bevegelser)	2
	Undersøke komplekse reflekser (abdominal, anal, masseter, "Snout", gripe)	2
	Inspisere gange	2
	Teste koordinasjon (finger-nese, hæl-skinnelegg, hæl-tå, fingerspill)	2
	Utføre balansetest	2
	Vurdere sanser (smerte, berøring, temperatur, vibrasjon, posisjon, diskriminering)	2
	Vurdere nakkestivhet (for menigeal irritasjon)	2
	Teste for cervikale og lumbale rotsymptomer	2
	Vurdere bevissthetsnivå	2
	Vurdere kognitivt nivå	2

	Inspisere og palpere ytre genitalia (vulva, perineum)	2
	Undersøke vagina og cervix med spekulum	2
	Palpere bimanuelt de indre genitalia (vagina, cervix, uterus, ovarier) og fossa Douglasi	2